

Spregovorimo!

Cilj:

- Udeleženci razumejo, kako kršenje spolnih in reproduktivnih pravic vpliva na njihova življenje.
- Udeleženci razumejo cilje kampanje Moje telo, moje pravice in se počutijo motivirani za sodelovanje v kampanjskih aktivnostih.

Čas:

2 šolski uri

Ciljna skupina:

Srednješolci, študenti

Potrebščine:

Kopije primerov, plakat, papir, svinčniki

POTEK AKTIVNOSTI

ZAČETNA AKTIVNOST:

Razdelite papir in pisala. Prosite udeležence, naj na papir napišejo besedo ali frazo, ki jim pride na misel, ko rečemo »Moje telo, moje pravice.«

Udeležence prosite, naj se postavijo v krog in zmečkajo svoj papir v kepo, ki jo vržejo na sredino kroga.

Vsak naj pobere eno kepo (vendar ne svoje) in se vrne v krog. Vsakdo ostalim prebere oz. z njimi deli, kar je napisano na listku, ter pove tudi svoje ime (če se udeleženci med sabo ne poznajo). Če želite, lahko listke z asociacijami ob koncu delavnice nalepite na steno ali tablo. Udeleženci se posedejo v krog, vi pa na kratko povzamete glavne misli/asociacije, ki so bile zapisane na listkih. Lahko jih tudi zapišete na tablo/papir.

OSREDNJA AKTIVNOST:

Kaj če ...

Namen aktivnosti je, da se udeleženci začnejo zavedati, kaj bi bilo, če bi bile njihove spolne in reproduktivne pravice kršene.

Udeležence razdelite v skupine po 4. Vsaka skupina dobi eno od vprašanj, na katero poskušajo skupaj odgovoriti v 10 minutah (vprašanja najdete v prilogi na koncu delavnice).

Skupine se nato zberejo skupaj in drugim predstavijo svoje odgovore. Vprašanja povežite z zgodbami in predstavite primere, ki so resnični in prikazujejo kršenje spolnih in reproduktivnih pravic (opise primerov najdete v prilogi na koncu predloga delavnice). Zgodbe lahko predstavite vi ali prosite udeležence. Izpostavite, da se taki primeri dogajajo v svetu prav zdaj.

Nato predstavite posledice, ki jih prinašajo kršitve spolnih in reproduktivnih pravic, izpostavite, da kršenje spolnih in reproduktivnih pravic posledično vpliva tudi na kršenje ostalih pravic, npr. do izobrazbe, dela, nasilja, svobode ... (oglejte si diagram, ki ga najdete v prilogi).

ZAKLJUČNA AKTIVNOST:

Izdelava plakata

Udeležence prosite, naj izdelajo plakat oz. napišejo, kaj njim pomenijo spolne in reproduktivne pravice. Osnutek plakata je priložen.

EVALVACIJA:

Semafor

Na tablo/plakat narišite semafor z vprašanji. Vsak udeleženec naj označi vprašanja glede na to, koliko se strinja z njimi (zelena pomeni da, rumena pomeni ne vem, rdeča pomeni ne).

- 1. Danes sem se naučil/a nekaj novega.*
- 2. Po tej delavnici bi rad/a izvedel/a dodatne informacije o spolnih in reproduktivnih pravicah.*
- 3. Drugim bom povedal/a o kršitvah spolnih in reproduktivnih pravic.*

Gradiva za izvedbo delavnice

VPRAŠANJA

1. Kaj če ... imaš dostop do zdravstvenih storitev med nosečnostjo, le če prideš k zdravniku v spremstvu moža ali staršev?

2. Kaj če ... te po posilstvu prisilijo v poroko z napadalcem, da bi ga »obvarovala« zapora in s tem rešila čast njegove družine?

3. Kaj če ... greš po posilstvu na policijo prijaviti napad, toda na koncu si ti obtožena prešuštva in si za to lahko pravno kaznovana?

RESNIČNE ZGODBE

Lilina zgodba – Indonezija

»Dostop do storitev načrtovanja družine ni možen brez potrdila o zakonski zvezi«

Lila, 23-letna gospodinjska pomočnica

Marca 2010 so se pri Amnesty International pogovarjali z babicami in zdravniki, zaposlenimi v javnem sektorju, ki so potrdili, da neporočenim ženskam in dekletom ne nudijo storitev reproduktivnega zdravja, vključno s kontracepcijo in načrtovanjem družine.

Indonezijska ustava ne vsebuje posebnih določb, ki bi neporočenim moškim in ženskam zagotovile pravico, da bi imeli otroke. To pomeni, da si lahko ustvarijo družino in imajo otroke samo poročene osebe. Zakon o prebivalstvu in razvoju družine in Zakon o zdravju določata, da imajo dostop do storitev spolnega in reproduktivnega zdravja samo uradno poročeni pari, s čimer izključujejo vse neporočene ljudi.

Te določbe kršijo indonezijski Zakon o človekovih pravicah in mednarodne pogodbe o človekovih pravicah, ki jih je Indonezija ratificirala, vključno z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah (MPDPP) in Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW). So diskriminatorni, tako na osnovi spola kot zakonskega stanu.

(Vir: »Brez izbire«, str. 24–25. Indeks AI: ASA21/013/2010)

Aminina zgodba – Maroko

Amina je storila samomor, tako da je marca 2012 pogoltnila podganji strup. Stara je bila 16 let. Kmalu se je izvedelo, da je bila posiljena in zato prisiljena k poroki. Moški se je z njo poročil, ker maroški zakon posiljevalcem dovoljuje, da se izognejo kazenskemu pregonu, če se poročijo s svojo žrtvijo, ki mora biti mlajša od 18 let. Taka zakonodaja pa ne obstaja samo v Maroku, temveč tudi v Alžiriji in Tuniziji.

(Vir: The Wire januar/februar 2014 str. 7)

Zgodba Sari – Indonezija

Sari je 14-letnica, ki je bila obtožena prešuštva, ko je policiji povedala, da je bila posiljena.

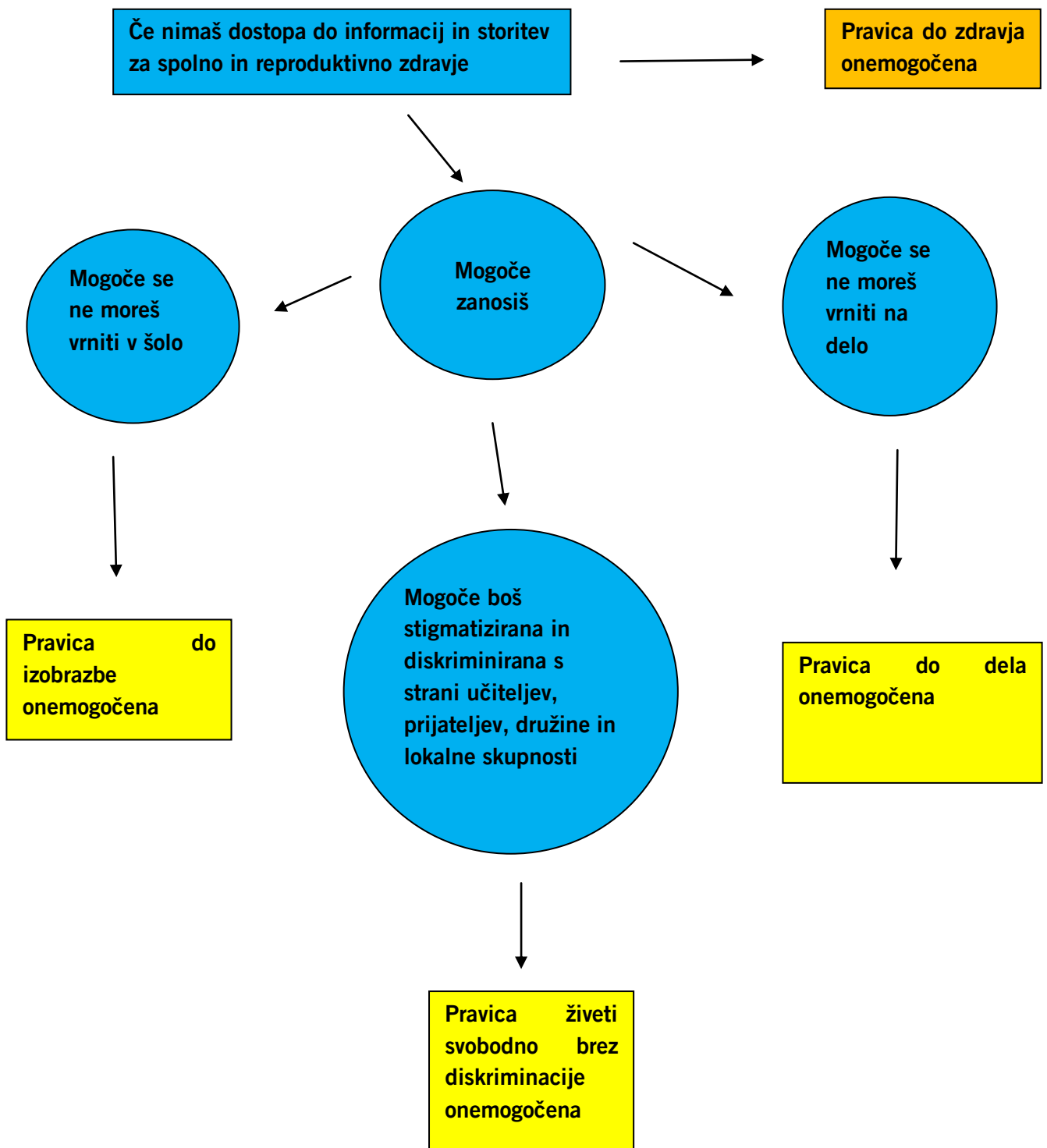
Eden od zaposlenih pri nevladni organizaciji je leta 2010 Amnesty International povedal: »Policisti iz Aceha so Sari obtožili prešuštva, ko je prišla poročat, da je bila posiljena. Policisti niso verjeli njeni zgodbi in so namesto tega trdili, da je imela spolne odnose s poročenim moškim, ker sta si bila všeč. Policisti so jo obtožili, da je kršila zakonsko določbo o prešuštvu.«

»[K]o se ženske ne oblačijo v skladu s šeriatskim pravom, prosijo, da jih kdo posili«
Ramli Mansur, vodja okrožja Zahodnega Aceha, o razlogih, zakaj se izvajajo predpisi o oblačenju v okrožju Zahodnega Aceha, avgust 2010

(Vir: »Brez izbire« (Indeks AI: ASA21/013/2010), str. 21)

Več zgodb najdete na: <http://www.amnesty.si/moje-telo-moje-pravice-osebne-izpovedi.html>

DIAGRAM

Človekove pravice so neodtujljive, zato ti jih nihče ne more odvzeti pod nobenimi pogoji, vključno v vojni ali izrednih razmerah.

So nedeljive: vse človekove pravice so enako pomembne. Človekove pravice so medsebojno odvisne: če je zlorabljen ena pravica, to negativno vpliva na vse ostale pravice. Podobno je, ko je ena pravica spoštovana, so tudi ostale spoštovane.

Kršitev posameznikovih spolnih in reproduktivnih pravic vpliva tudi na kršenje ostalih pravic, spoštovanje posameznikovih spolnih in reproduktivnih pravic vodi tudi k uresničevanju drugih pravic. Nekatere od mnogih človekovih pravic so tesno povezane s spoštovanjem spolnih in reproduktivnih pravic, kot so pravica do zdravstva, izobraževanja, stanovanja, dela, zasebnosti, svobode, nediskriminacije in življenja.